
Inleiding

Alle kinderen moeten zich op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken. Door steun en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan. Het pesten is een probleem dat we onder ogen zien en op school serieus aanpakken onder voorwaarden dat alle betrokken partijen pesten als probleem moeten ervaren; te weten leerlingen, leerkrachten en ouders. Pesten is uitermate schadelijk voor het geestelijk welbevinden van de slachtoffers ervan.

Op de Gevers Deynoot werken we volgens de principes van de Vreedzame School.

Pedagogische visie

De Vreedzame School wil kinderen opvoeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap. Daartoe beschouwen we de klas en de school als oefenplaats. Kinderen leren dat zij deel uitmaken van de gemeenschap die de klas en school vormt en leren daar een bijdrage aan te leveren. Ze leren oog en oor te hebben voor anderen, zich verantwoordelijk te voelen voor het algemeen belang: initiatiefrijk, zorgzaam en betrokken.

In de pedagogische visie van De Vreedzame School staat een aantal uitgangspunten centraal:

- ❖ het constructief oplossen van conflicten met behulp van mediatie
- ❖ het creëren van een positieve sociale en morele norm
- ❖ het bevorderen van sociale verbondenheid en gemeenschapszin.

Centraal thema: conflictoplossing

In een situatie waar mensen of kinderen bij elkaar zijn, zullen er altijd conflicten (belangentegenstellingen of meningsverschillen) zijn. Het is zinvol om te leren hoe je kunt voorkomen dat er conflicten ontstaan en dat conflicten ontaarden in ruzie. En hoe je, als een conflict toch in ruzie is ontaard, kan werken aan een constructieve oplossing. Daarbij is de rol van de leerlingen cruciaal. Zij leren, naast de vaardigheden om conflicten constructief op te lossen, ook de verantwoordelijkheid te dragen om dat zelfstandig, zonder hulp van volwassenen, te doen. Voor hun eigen conflicten, maar ook voor conflicten van anderen. Alle leerlingen leren te bemiddelen (mediëren) bij de conflicten van klasgenoten.

Preventief

- ❖ Iedere leerkracht draagt een sociale en morele norm uit. Dit uit zich in gedrag van de persoon voor de klas en de mate waarin complimenten worden gegeven. Naast gedrag, zijn de regels ook duidelijk zichtbaar in de klas.
- ❖ De klas is een gemeenschap, waarbij er structureel gewerkt wordt aan positieve groepsvorming
- ❖ De school is een gemeenschap; er zijn duidelijke afspraken op schoolniveau (schoolregels) en groepsniveau (klassenregels en afspraken). Deze regels zijn een terugkerend onderdeel in verschillende lessituaties. Regelmatig staat er een centraal.
- ❖ Sociaal emotionele observaties met behulp van "Kijk! Op sociale competenties"
- ❖ Inzetten van coöperatieve werkvormen in de klas; dit bevordert de gelijke deelname en positieve wederzijdse afhankelijkheid
- ❖ De lessen vanuit de Vreedzame School worden structureel ingezet ter bevordering van de positieve groepsdynamiek en het leren omgaan met conflictsituaties
- ❖ Inzet van mediators (leerlingen groep 6,7 en 8)

Werkwijze

Pesten is iets anders dan plagen. Bij plagen is er sprake van gelijkwaardigheid, wederkerigheid en respect voor elkaar. Beide partijen beleven er plezier aan. Bij pesten is er sprake van machtsongelijkheid; er is sprake van een *dader* en een *slachtoffer*. De grootste groep in een klas waar wordt gepest zijn de *omstanders*. Sommige gedragen zich als meeloper, anderen houden meer afstand, maar allemaal hebben ze weet van het pesten.

Gedrag van de dader kan o.a. voortkomen uit;

- ❖ Problematische thuissituatie
- ❖ Een gevoel van buitengesloten worden
- ❖ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- ❖ Het gevoel hebben voortdurend een competitie strijd aan te moeten gaan
- ❖ Gedragsprobleem/stoornis

Leerling (dader)

- ❖ Wordt aangesproken door leerkracht (en ouder) op gedrag. Er wordt gezocht naar de reden van het gedrag
- ❖ Laten inzien wat het effect is van pestgedrag
- ❖ Excuses aan laten bieden
- ❖ In laten zien welke sterke (leuke) kanten de ander heeft

Leerling (slachtoffer)

- ❖ Grenzen aangeven: "stop, hou op!"
- ❖ Vertellen wat er aan de hand is tegen de leerkracht, ouder of medeleerling, mediator
- ❖ Samen in gesprek gaan en achterhalen wat er precies is gebeurd
- ❖ Samen een oplossing bedenken

Leerling (omstanders)

- ❖ Duidelijk maken welke rol (positie) het kind heeft in de situatie
- ❖ Betrekken bij een pestgeval, wanneer dit meerwaarde heeft
- ❖ Neem het voor het slachtoffer op
- ❖ Vertellen wat er aan de hand is tegen de leerkracht of ouder

Ouder

- ❖ Neem de melding serieus, vraag naar het verhaal
- ❖ Vraag na bij de leerkracht, schakel indien nodig hulp in via de intern begeleider op school
- ❖ Blijf betrokken bij uw kind, vraag door.
- ❖ Houd indien nodig contact met school

Vertrouwenspersonen (3 leerkrachten)

- ❖ Stellen zich jaarlijks voor en zijn een aanspreekpunt voor leerlingen naast leerkracht en directie. Een vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, een deskundige raadplegen en het bevoegd gezag adviseren teneinde toch tot een oplossing te komen.

Leerkracht

- ❖ Draagt zorg voor het bespreken en duidelijk maken van de schoolregels en klassenregels
- ❖ Maken duidelijk dat er niet gepest mag worden op deze school
- ❖ Maakt duidelijk dat leerlingen kunnen melden en dat dit anders is dan klikken.
- ❖ Indien er sprake is van pestgedrag neemt de leerkracht dit serieus. Er wordt gesproken met beide partijen, indien nodig afzonderlijk van elkaar.
- ❖ Er worden heldere afspraken gemaakt op basis van de uitkomst van gesprek
- ❖ Er wordt actief toegezien of de gemaakte afspraken worden nageleefd
- ❖ Collega's worden geïnformeerd, zodat er samenwerking ontstaat
- ❖ Leerkracht informeert de ouders van het slachtoffer of de dader. Samen wordt gezocht naar een oplossing.
- ❖ Bij ernstig en/of terugkerend gedrag wordt de directeur van de school op de hoogte gesteld.
- ❖ De leerkracht is betrokken bij het opstellen van een plan van aanpak, indien nodig.
- ❖ Uitvoering ligt bij de leerkracht, de eindverantwoordelijkheid bij de directie

Schematisch stappenplan

